

Miljösekretariatet
Sara Eriksson
Regionens Hus
462 80 Vänersborg

Remissvar - Miljöpolitiskt program för Västra Götalandsregionens interna miljöarbete 2011-2013, MN 22-2010

Bakgrund

Enligt regionfullmäktiges beslut ska Västra Götalandsregionen vara ledande i internt miljöarbete. För att nå den positionen bedömer miljönämnden att målen i miljöpolicy från 2004 behöver omarbetas och konkretiseras samt att styrningen av miljöarbetet behöver förtydligas. Det finns också skäl att rikta målen tydligare till de mest berörda förvaltningarna. Miljönämnden har därför tagit initiativ till att skapa ett miljöpolitiskt program som beskriver hur Västra Götalandsregionen ska bli ledande i att minska de egna verksamheternas negativa miljöpåverkan.

Nedan presenteras de synpunkter som Skaraborgs Sjukhus (SkaS) vill framföra med anledning av Miljönämndens förslag till "Miljöpolitiskt program för Västra Götalandsregionens interna miljöarbete under perioden 2011 – 2013".

Våra kommentarer är uppdelade i två nivåer:

1. Övergripande och generella synpunkter
2. Konkreta och med detaljerade synpunkter kring praktiska och vardagsnära frågeställningar, formuleringar, stafvel etc.

De övergripande kommentarer presenteras i detta dokument och de konkreta och mer detaljerade kommentarerna bifogas i bilaga 1, Remissvar SkaS, i den svarsmall som erhöles i samband med remissens utskick.

Övergripande och generella synpunkter

- SkaS välkomnar idén med ett miljöpolitiskt program för VGR:s interna miljöarbete. Det finns ett stort behov av en tydligare och mer samlad syn kring hur miljöfrågorna ska styras, drivas, prioriteras och följas upp inom regionen.
- Enligt Budget 2011 och andra styrande dokument så är målet för VGR att ”vara ledande i att minska den egna verksamhetens miljöpåverkan”. SkaS uppfattning är att målen i programmet inte är tillräckliga ambitiösa för att leva upp till den målsättningen. Flera av målen är i paritet med eller lägre än t.ex. jämförbara mål inom region Skåne, Stockholms Läns Landsting och Örebro landsting.
- Trots ambitionen i programmet kvarstår flera frågetecken kring den regionala styrningen av miljöarbetet. I ett försök att åskådliggöra ansvar för åtgärder blandas de organisatoriska nivåerna regionstyrelse, nämnd, styrelse och förvaltning vilket skapar en otydlig struktur. Ansvar och roller måste tydliggöras både avseende övergripande och lokala beslut.
- Vi efterlyser en större tydlighet kring, den röda tråden, hur olika styrande dokument hänger ihop. Som exempel kan nämnas relationen mellan Budget 2011, miljöpolicy, diverse strategidokument (kemikalier, klimat m.fl.) mål och handlingsplaner.
- Hela avsnittet ”Effektiv styrning och samverkan” (från s. 5 – 8) är otydligt avseende huruvida det som beskrivs är en nulägesbeskrivning eller ett önskat framtida scenario.
- Programmet ska ”ligga till grund för prioriteringar för budgetarbetet, både på central nivå och på förvaltnings- och bolagsnivå”. Vi undrar dock hur detta ska genomföras? Vem har ansvaret och hur prioriteras eventuella målkonflikter med andra, för regionen, prioriterade mål?
- Beställarnämnder ges ansvar för att miljökrav inkluderas i avtalen med både interna och externa utförare. Nämnderna har också ansvar för att följa upp att kraven efterlevs. Hur ska detta genomföras? Vår överenskommelse och detaljbudget mot HSAN för 2011 ska dessutom vara färdig i slutet av november 2010 vilket innebär att miljökraven inte kommer att kunna involveras i överenskommelsen för 2011.
- För att kunna tillgodose VGR:s målsättning ”att vara ledande i det interna miljöarbetet” krävs ett mer aktivt regionalt stöd till regionens verksamheter. Vi anser att ett övergripande ansvar för hållbar utveckling där stöd, styrning och uppföljning av miljöprogrammet utgör en del förslagsvis bör huseras inom regionkansliets uppdrag. Detta skulle bidra till att skapa förutsättningar för att lösa flera av de ovanstående kommentarerna.

- Vi saknar övergripande systemsyn kring följande frågor:
 - Vem ansvarar för regionövergripande projekt? Som exempel kan nämnas projektet ”Framtidens Måltider”. I denna typ av arbete måste en helhetssyn kring miljöfrågorna inkluderas och berörda verksamheter involveras på tidigt stadium.
 - Miljö är en del av våra ambitiösa planer kring hållbar utveckling. Men vem ansvarar för en regional helhetssyn kring begreppet ”Hållbar utveckling” (se ovan)?
 - En tanke kring hur centrala resurser (människor och medel) ska fördelas för att uppnå största möjliga miljönytta för regionen som helhet?
- Vi efterlyser också uppmuntrande incitament för att driva på miljöarbetet. Det finns idag varken regionala morötter eller sanktioner för den som prioriterar respektive negligerar miljöarbetet (sistnämnda är dock inget som vi önskar).
- Avseende programperioden så upplever vi det som ologiskt att det miljöpolitiska programmet är begränsat till treårsperioder. Dels kräver frågorna ofta en formell behandlingstid och investeringar vilket gör att mål kan vara svåra att nå på tre år, dels vore det mer relevant om det ”politiska” programmet omfattar samma tidslängd som de politiska mandatperioderna, d.v.s. fyra år.
- Bra med både långsiktiga, som visar inriktningen, och kortsiktiga mål. Dock bör några av de långsiktiga målen bli mer precisa.
- Till varje enskilt miljömål efterlyser vi kompletterande och förtydligande underlag med innehåll om uppföljning och rapportering, nyckeltal/indikatorer, beräknad miljöpotential och ekonomisk nytta/kostnad? (Motsvarande finns för lustgas). Vi föreslår att dylika bakgrundsdocument ska vara tillgängliga som bilagor till miljöprogrammet. Syftet är att öka förståelsen kring prioriteringar av mål i programmet, kunna följa och jämföra målområdet över tid och få en uppfattning om åtgärdernas totala miljönytta och miljönytta i relation med eventuella kostnader eller besparingar.

SkaS har på olika sätt erbjudits möjlighet att vara delaktig i processen med framtagandet av miljöprogrammet (workshop och underlag till ett av målen). Men vår uppfattning är att framtagandet av innehållet har varit mycket forcerat.

- Vi upplever att språket och dispositionen, i de olika målområdena skiljer sig åt mellan avsnitten. Känslan är att flera författare varit inblandade men att en slutgiltig redaktionell översyn saknas.
- Övriga mer konkreta och detaljerade synpunkter kring praktiska och vardagsnära frågeställningar, formuleringar, stavfel etc. bifogas i bilaga 1, Remissvar SkaS.

STYRELSEN FÖR SKARABORGS SJUKHUS

Lars Christer Jonson